

Interpretatie Elektriciteitswet 1998 art. 1 lid 2

In het laatste kwartaal van 2011 hebben gemeenten, provincies en waterschappen een brief ontvangen van hun netbeheerder betreffende artikel 1, tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: "artikel 1"). met daarin o.a. vermeld de consequenties voor de uitrol van de slimme meters voor kleinverbruikers. Voor de letterlijke tekst van artikel 1, tweede lid, zie Bijlage 1. In een aantal gevallen heeft de inhoud en/of toonzetting van bedoelde brief voor onduidelijkheid en verwarring gezorgd. Daarom hebben wij, na consultatie van NMa en het Ministerie van EL&I, overlegd met de koepel van de netbeheerders, Netbeheer Nederland, en besloten u deze brief te sturen met nadere toelichting op het onderwerp.

In het vervolg van deze brief wordt eerst uiteen gezet waarom het nodig is dat uw netbeheerder vastlegt of uw aansluitingen met een doorlaatwaarde tot en met 3x80A kleinverbruikaansluitingen zijn, of dat deze aansluitingen op grond van "artikel 1" grootverbruikaansluitingen zijn. Vervolgens wordt uitgelegd wat de consequenties zijn van beide opties. Tenslotte wordt ingegaan op de relatie met de uitrol van de slimme meters.

Waarom registratie van klein- of grootverbruikaansluitingen op grond van "artikel 1"?

Ten gevolge van de Wet tot wijziging van de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet in het kader van de verbetering van de marktwerking (het nieuwe kleinverbruikmarktmodel) gaan enkele zaken voor kleinverbruikaansluitingen veranderen, waardoor het meer dan voorheen belangrijk is om te weten of een aansluiting kleinverbruiker of grootverbruiker is. Voor grootverbruikaansluitingen verandert er niets.

Verreweg de meeste aansluitingen met een doorlaatwaarde tot en met 3x80A zijn kleinverbruikaansluitingen. "Artikel 1" geeft een aantal uitzonderingen op deze hoofdregel. De wijzigingen hebben onder meer betrekking op welke partijen welke diensten aan uw gemeente leveren en welke partijen welke diensten factureren. Door een correcte registratie van de mogelijke "artikel 1"-aansluitingen wordt voorkomen dat u onjuiste facturen krijgt voor het transport of de meting van de door u afgenomen elektriciteit.

Wat zijn de consequenties van de veranderingen?

Voor kleinverbruikaansluitingen gelden de volgende veranderingen:

- 1 Per 1 januari 2012 is de metermarkt voor kleinverbruikaansluitingen gesloten. Dat wil zeggen dat uw gemeente voor deze aansluitingen niet langer zelf verantwoordelijk is voor het aanwijzen van een meetverantwoordelijke en het hebben van een meetinrichting op de aansluiting, maar dat die verantwoordelijkheid nu een wettelijke taak van de netbeheerder is geworden. De meetdiensten worden uw gemeente dus niet meer in rekening gebracht door de meetverantwoordelijke, maar door uw netbeheerder. Onjuiste registratie van het wel of niet "artikel 1" zijn van uw aansluitingen kan dus een foute factuur voor meetdiensten tot gevolg hebben.
- 2 Per 1 april 2013 treedt voor kleinverbruikers het verplichte leveranciersmodel in werking. Voor de kleinverbruikaansluitingen van uw gemeentelijke organisatie krijgt u vanaf die datum per aansluiting één factuur van de leverancier, waarin de "factuur" van de netbeheerder voor de transport- en meetdiensten is opgenomen. Voor grootverbruikaansluitingen blijft voor de facturering alles bij het oude.
- 3 Per 1 januari 2012 is bij kleinverbruikaansluitingen de kleinschalige uitrol van slimme meters gestart en in

een latere periode (vermoedelijk 2014 - 2019) zal de grootschalige wijkwijze uitrol plaatsvinden. De netbeheerders zijn in de grootschalige uitrol verplicht om kleinverbruikers de komende jaren een slimme meter aan te bieden. Kleinverbruikers mogen de slimme meter desgewenst weigeren. Kleinverbruikers mogen ook, vooruitlopend op spontane uitrol door de netbeheerder, een prioriteitsplaatsing aanvragen. Een belangrijk voordeel van de prioriteitsplaatsing is dat alle aansluitingen in een korte periode van een slimme meter worden voorzien, terwijl de grote uitrol zich uitstrekt over een periode van 6 jaren. Op de specifieke categorie van thans onbemeten aansluitingen wordt verderop in deze brief ingegaan. Ook grootverbruikers kunnen voor hun "artikel 1"-aansluitingen in aanmerking komen voor een slimme meter. Ook dat wordt verderop in deze brief nader toegelicht.

Naast deze drie zaken die ten gevolge van de eerder genoemde wetswijziging veranderen, zijn er nog enkele reeds bestaande, in de Elektriciteitswet 1998 vastgelegde, spelregels die verschil maken voor kleinverbruikers en grootverbruikers:

- 4 Kleinverbruikers moeten - afgezien van enkele specifieke uitzonderingen - op wettelijke gronden beleverd worden door een vergunninghoudende leverancier. Grootverbruikers mogen door elke willekeurige leverancier beleverd worden.
- 5 Kleinverbruikers vallen onder de bescherming van het Besluit leveringszekerheid Elektriciteitswet 1998. Dat betekent dat zij extra bescherming genieten indien hun leverancier failliet gaat.

Heeft u zelf invloed op de keuze voor kleinverbruikaansluiting of "artikel-1" aansluiting?

Het antwoord op deze vraag luidt: ja en nee! Nee, omdat de tekst van "artikel 1" dwingend is geformuleerd. Als een aansluiting van uw gemeente aan de in "artikel 1" genoemde criteria voldoet, dan is deze aansluiting een grootverbruikaansluiting. En als een aansluiting niet aan de genoemde criteria voldoet, dan is het een kleinverbruikaansluiting. Het is dus geen keuzemenu. Toch heeft u invloed op de indeling, want in de tekst van "artikel 1" zitten enkele passages die flexibel interpreteerbaar zijn. Er is niet gedefinieerd wat onder "organisatorische eenheid" en "fysiek geïntegreerde basis" moet worden verstaan. Uiteraard kunt u zelf het beste beoordelen of uw organisatie één organisatorische eenheid is, of dat uw organisatie uit meerdere eenheden bestaat en of deze eenheden zich "in hoofdzaak" met een bepaalde taak bezig houden. Ook kunt u zelf het beste beoordelen of de bedrijfsvoering van uw onderscheiden aangesloten elektrische installaties op fysiek geïntegreerde basis geschiedt of juist niet. Mede op basis van consultatie van NMA en het Ministerie van EL&I zijn wij daarom van oordeel dat elke gemeente zijn eigen interpretatie moet maken en dat de netbeheerders deze interpretatie dienen te respecteren.

Een slimme meter voor "artikel 1"-aansluitingen

Bij tal van gemeenten leeft de wens om energiebesparing en/of CO₂-uitstootreductie inzichtelijk te maken. Dat kan op verschillende manieren. Eén manier is door middel van meer of minder gedetailleerde meetgegevens. Het is, in het licht van het bovenstaande, geen absolute vereiste om uw aansluitingen tot kleinverbruikaansluitingen te verklaren om een slimme meter op uw aansluitingen te krijgen. Er zijn daarvoor verschillende mogelijkheden:

- a Als uw aansluiting een kleinverbruikaansluiting is, dan komt deze in aanmerking voor een slimme meter op grond van de kleinschalige of de grootschalige uitrol. Ook kunt u dan kiezen voor een prioriteitsplaatsing. In het laatste geval zijn gereguleerde tarieven voor plaatsing (€ 56 voor een solo-elektriciteitsaansluiting en € 60 voor een combi-aansluiting elektriciteit en gas) van toepassing. Ook is de kosteloze terbeschikkingstelling van meetgegevens per kwartier en per dag (art. 26ab lid 5) aan uw leverancier en/of ODA (overige diensten aanbieder) van toepassing.
- b Als uw aansluiting op grond van "artikel 1" een grootverbruikaansluiting is, kunt u uw netbeheerder op grond van artikel 16, eerste lid, onderdeel p, verzoeken een slimme meter ter beschikking te stellen. Daarnaast dient u zelf een meetverantwoordelijke aan te wijzen of u kunt uw netbeheerder op grond van artikel 1.3.3 van de Meetcode Elektriciteit verzoeken voor u een meetverantwoordelijke aan te wijzen.
- c Als uw aansluiting op grond van "artikel 1" een grootverbruikaansluiting is, kunt u er ook voor kiezen om uw meetverantwoordelijke te verzoeken een slimme meter te plaatsen. Zowel de plaatsing van de slimme meter als de beschikbaarstelling van de meetdata zijn in situatie b. en c. commerciële activiteiten. In deze gevallen

zijn de plaatsingstarieven en de tarieven voor terbeschikkingstelling van de meetdata niet gereguleerd maar onderhandelbaar.

Een slimme meter voor een onbemeten aansluiting

Ongeveer de helft van alle openbare verlichting in Nederland is momenteel onbemeten. Ook aansluitingen van bijvoorbeeld rioolgemaaltjes zijn vaak onbemeten. Onbemeten kleinverbruikaansluitingen worden noch in de kleinschalige uitrol, noch in de grootschalige uitrol spontaan door de netbeheerder voorzien van een slimme meter. Wel kan voor een onbemeten aansluiting een verzoek tot prioriteitsplaatsing worden gedaan. Daarbij dient bedacht te worden dat de aansluiting dan wel geschikt dient te zijn, of te worden gemaakt, voor de plaatsing van een slimme meter.

Opnieuw verzoek van uw netbeheerder

In het overleg met Netbeheer Nederland is afgesproken dat binnen enkele weken na het ontvangen van deze brief u opnieuw een brief kunt verwachten van uw netbeheerder met de hierboven beschreven inhoud. Deze brief zal nogmaals het verzoek bevatten om voor uw eventuele "artikel 1" aansluitingen aan te geven of deze kleinverbruikaansluitingen zijn, of op grond van "artikel 1" grootverbruikaansluitingen. Het is voor u van groot belang dat u zelf de afweging maakt bij de interpretatie van "artikel 1" en dat u zelf aan uw netbeheerder doorgeeft tot welke categorie uw aansluitingen volgens u behoren. Uw netbeheerder beschikt over onvoldoende informatie om dat zonder uw inbreng verantwoord te kunnen doen. Daarnaast is het, zeker in geval van aansluitingen voor openbare verlichting, van belang om uw interpretatie vooraf af te stemmen met uw leverancier, en voor zover van toepassing met uw meetverantwoordelijke. Indien u uw eventuele "artikel 1" aansluitingen aanmerkt als kleinverbruikaansluitingen, zal de leverancier vanaf 1-4-2013 moeten zorgen voor de facturatie van de tarieven van de netbeheerder en zullen de administratieve systemen van zowel de netbeheerder als de leverancier daarvoor geschikt dienen te zijn.

Graag adviseert de VNG u contact op te nemen met uw netbeheerder en uw leverancier om de consequenties van uw interpretatie nader te bespreken.

Bijlage 1

Elektriciteitswet 1998 artikel 1 lid 2

2. Voor de toepassing van het bij of krachtens deze wet bepaalde wordt als afnemer, niet zijnde een afnemer als wordt bedoeld in artikel 95a, eerste lid, beschouwd een organisatorische eenheid die zich in hoofdzaak bezig houdt met het openbaar vervoer per metro, tram of trolley, met mijnbouwkundige activiteiten, met het beheer en de exploitatie van telecommunicatie- en kabelnetwerken, met het beheer van de openbare verlichting of van verkeersregelinstallaties, dan wel met riolering, bemaling, waterzuivering of transport en distributie van water, mits:
  - a. deze eenheid daarbij uitsluitend ingevolge de technische aard van de bedrijfsuitoefening beschikt over verscheidene aansluitingen,
  - b. het totale aan de eenheid voor die bedrijfsuitoefening beschikbaar gestelde vermogen meer bedraagt dan 2 MVA en
  - c. de bedrijfsuitoefening door deze eenheid op fysiek geïntegreerde basis geschiedt.

